

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2017. gada 19. jūnijā
(OR. en)

10387/17

COEST 142
CFSP/PESC 556

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2017. gada 19. jūnijs

Saņēmējs: delegācijas

Iepriekš. dok. Nr.: 9911/17

Temats: Padomes secinājumi par ES stratēģiju Vidusāzijai

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par ES stratēģiju Vidusāzijai, kurus Padome pieņēma 2017. gada 19. jūnijā.

Padomes secinājumi par ES stratēģiju Vidusāzijai

1. Padome atzīst, ka Vidusāzijas valstis ir kļuvušas par nozīmīgām ES partnerēm. Desmit gadus pēc stratēģijas Vidusāzijai ¹ pieņemšanas un vairāk nekā 25 gadus pēc tam, kad piecas valstis kļuva neatkarīgas, Padome atzinīgi vērtē progresu, kas panākts ES attiecību veidošanā ar Kazahstānu, Kirgizstānas Republiku, Tadžikistānu, Turkmenistānu un Uzbekistānu, kā arī ar Vidusāzijas reģionu kopumā. Padome uzsver to, cik svarīgi ir pašreizējie formāti sadarbībai starp ES un Vidusāzijas valstīm – piemēram, ES un Vidusāzijas ministru sanāksmes, Sadarbības padomes ar atsevišķām valstīm un augsta līmeņa politiskais un drošības dialogs, un atzīst svarīgo darbu, ko veic ESĪP Vidusāzijā.
2. 2007. gada ES stratēģijas Vidusāzijai un Padomes 2015. gada 22. jūnija secinājumu par ES stratēģiju Vidusāzijai galvenie mērķi un prioritārās jomas joprojām ir relevantas. Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos veidot ciešas un ilglaicīgas attiecības, kuras balstītas uz līdzatbildību un kuru mērķis ir veicināt miermīlīgu, labklājīgu, ilgtspējīgu un stabilu sociālekonomisko attīstību Vidusāzijas reģionā saskaņā ar ES globālo stratēģiju un kopīgo apņemšanos īstenot ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM).
3. Padome vēlreiz norāda, ka attiecību dziļums ir saistīts ar atsevišķu Vidusāzijas valstu vērienīgajiem mērķiem un vajadzībām virzīt uz priekšu mūsu divpusējās attiecības, kā arī ar to apņemšanos veikt reformas, lai stiprinātu demokrātiju, pamatbrīvības, tiesiskumu, tiesu varas neatkarību, un modernizēt un dažādot ekonomiku. ES, īstenojot sadarbību ar šīm piecām valstīm, turpinās pilnībā ņemt vērā attiecīgās īpatnības sociālekonomiskajā attīstībā, pārvaldībā un mērķu vērienā. Paužot gandarījumu par neseno tendenci attiecībā uz reģionālāku informācijas apmaiņu Vidusāzijā, Padome mudina Komisiju un dalībvalstis turpināt vairākvalstu programmas, kad vien tas ir adekvāti reģionālas sadarbības veicināšanai.

¹ "ES un Vidusāzija: Stratēģija jaunām partnerattiecībām", Padomes 2007. gada 31. maija dokuments 10113/07.

4. Ņemot vērā nopietnos izaicinājumus cilvēktiesībām, tostarp dzimumu līdztiesības jautājumos, reģionā, Padome atkārtoti apstiprina to, cik izšķiroši svarīgi ir turpināt jēgpilnu dialogu ar Vidusāzijas valstīm par labu pārvaldību, tiesiskumu un cilvēktiesībām. Tas ietver cilvēktiesību ievērošanas veicināšanu, prioritātes noteikšanu tiesiskuma sadarbībai ES stratēģijā vēl lielākā mērā un Vidusāzijas valstu atbalstīšanu, lai apkarotu korupciju un sekmētu pārskatatbildību, pilnībā izmantojot esošo tiesiskuma iniciatīvu un tās platformu. Šajā nolūkā svarīgs instruments ir e-pārvaldība. Tāpat Padome aicina turpināt padziļinātu pilsoniskās sabiedrības iesaisti stratēģijas īstenošanā, lai ļautu pilsoniskajai sabiedrībai efektīvi piedalīties politikas dialogā un attīstībā.
5. Padome atzīst drošības izaicinājumus, ar ko saskaras Vidusāzijas valstis, un uzsver, ka ir jāstiprina dialogs un sadarbība drošības problēmjautājumu jomā, piemēram, vardarbīga ekstrēmisma novēršana (tostarp pievēršoties radikalizācijas un ārvalstu kaujinieku jautājumam) un terorisma apkarošana, lielāku uzmanību pievēršot prevencijai. Padome uzsver to, cik svarīga ir pētniecība, lai apzinātu radikālisma virzītājspēkus un lai orientētu uz pierādījumiem balstītas pieejas un darbības nolūkā mazināt radikalizāciju. Padome atzīst to, cik svarīga ir efektīva robežkontrole, lai nodrošinātu pārrobežu tirdzniecības atvieglošanu, cīņu pret cilvēku un preču nelegālu tirdzniecību un lai pārvaldītu migrācijas plūsmas, un ir apņēmusies turpināt sniegt atbalstu, lai stiprinātu sadarbību starp Vidusāzijas valstīm to robežu pārvaldības jomā. Tāpat Padome atkārtoti apliecina ES apņēmību vēl vairāk attīstīt reģionālo drošības dialogu ar Vidusāzijas valstīm, vienlaikus nodrošinot lielāku Afganistānas iesaisti un tādējādi dodot ieguldījumu stabilizācijas centienos Vidusāzijas kaimiņreģionos.
6. Padome atzīst, ka ir jāturpina uzlabot ES stratēģisko komunikāciju Vidusāzijā, tostarp lai ES stratēģijai un tās rezultātiem nodrošinātu labāku redzamību un izpratnes veicināšanu. Padome arī uzsver to, cik svarīga ir neatkarīga un no iekšēja un ārēja spiediena brīva plašsaziņas līdzekļu vide.

7. Tāpat Padome akcentē izglītības atbalstīšanas svarīgumu. Izglītības programmām, ko nodrošina ES un atsevišķas dalībvalstis, vajadzētu būt svarīgai lomai, palīdzot Vidusāzijas iestādēm veidot spējas, lai tās varētu piedāvāt modernas un iekļaujošas mācību programmas, kas atbilst darba tirgus vajadzībām un palīdz veicināt tādas vērtības kā demokrātija, cilvēktiesības, pamatbrīvības un starpkultūru dialogs, pilnībā izmantojot esošo izglītības iniciatīvu un tās platformu. Cilvēku savstarpējie kontakti un starptautiskā sadarbība būtiski palīdz šajos centienos. Saikņu veidošana starp kvalitatīvu vidējo un augstāko izglītību un arodapmācību, kā arī starp pētniecību un darba tirgiem vēl vairāk sekmēs inovāciju, nodarbinātību un dzimumu līdztiesību. Tas arī palīdzēs novērst atstumtību un mazināt radikalizācijas risku jauniešu vidū.
8. Padome uzsver to, cik svarīgi ir veicināt uzticamu un pievilcīgu vidi ilgtspējīgām un atbildīgām investīcijām Vidusāzijā līdz ar tiesiskā regulējuma stabilitāti, juridisko noteiktību, pārredzamību, uzņēmēju kārtas iesaisti un reģionālo integrāciju. Saskaņā ar to Padome uzsver pastāvošo saikni starp tiesiskumu, labu pārvaldību un uzlabotu uzņēmējdarbības vidi. Padome uzsver arī nepieciešamību palielināt pieredzes un speciālo zināšanu apmaiņu novatorisku tehnoloģiju jomā, jo īpaši atjaunojamo energoresursu enerģijas, energoefektivitātes, ūdens resursu apsaimniekošanas, lauksaimniecības un lauku attīstības jomā, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību.
9. Attiecībā uz enerģētikas, infrastruktūras un transporta nozari Padome uzsver, ka ES un Vidusāzijas sadarbībā par prioritāti būtu jāizvirza gan Vidusāzijas valstu savstarpējā integrācija, gan arī to integrācija starptautiskajos tirgos un transporta koridoros. ES turpinās centienus, lai panāktu, ka Dienvidu gāzes koridors tiek paplašināts, iekļaujot Vidusāziju, un vēl vairāk veicinās ES daudzpusējo un divpusējo sadarbību enerģētikas jomā. ES turpinās atbalstīt arī atjaunojamo enerģiju un energoefektivitāti Vidusāzijā, piedāvājot savas speciālās zināšanas stabilas regulatīvās sistēmas izveidē un atbalstot sadarbību investīciju jomā ar Eiropas finanšu iestādēm.

10. Attiecībā uz sensitīvo jautājumu par kopīgi izmantojamiem dabas resursiem un to nozīmi reģiona stabilitātei Padome uzsver, ka ir svarīgi respektēt visu piecu Vidusāzijas valstu stratēģiskās intereses, vienlaikus veicinot daudzpusēju un reģionālu dialoga mehānismu izveidi un aizvien plašāku pievienošanos starptautiskām konvencijām un juridiskiem principiem, ar ko reglamentē vides, pārrobežu resursu pārvaldību, un jāņem vērā sekas, ko izraisa Arāla jūras izžušana. Padome aicina Augsto pārstāvi, Komisiju un dalībvalstis sniegt atbalstu Vidusāzijas valstīm, lai tās varētu labāk definēt pieejas dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai un efektīvai pārvaldībai, īpaši attiecībā uz ūdeni valstiskā un pārrobežu līmenī, un palīdzēt reģionam pārvarēt klimata pārmaiņu ietekmi un nodrošināt vides saglabāšanu, pilnībā izmantojot esošo Iniciatīvu sadarbībai vides un ūdens jomā un tās platformu. Padome atzinīgi vērtē arī Eiropas Komisijas īpašās iniciatīvas, kas tapušas, cieši koordinējot ar atbilstīgiem starptautiskiem partneriem (SAEA, ERAB), lai samazinātu urāna atlieku ietekmi Vidusāzijā, kā arī sniegt atbalstu bioloģisko, radioloģisko un nukleāro risku mazināšanai Vidusāzijā.
11. Padome pieņem zināšanai plānus racionalizēt Eiropas Komisijas reģionālās attīstības palīdzības programmas, apvienojot tās divās plašās grupās: ilgtspējīga izaugsme / nodarbinātība un drošība / stabilitāte, vienlaikus uzsverot, ka ir nepieciešami kopīgi risinājumi, neskarot turpmākas diskusijas par šīm programmām attiecīgos forumos. Ir jāpalielina reģiona izturētspēja kopumā, kā arī atsevišķu valstu izturētspēja.
12. Atbilstīgi integrētas pieejas garam Padome uzsver, ka jāuzlabo turpmāka sadarbība, koordinācija un sinerģijas starp dalībvalstīm, EĀDD un Eiropas Komisiju. Ir svarīgi, lai ES dalībvalstis arī turpmāk sniegtu ieguldījumu stratēģijas īstenošanai un dalītos ar Padomi ar savām valstu iniciatīvām.

13. Padome uzsver, ka svarīga ir cieša papildināmība un konsekvence starp Komisijas un dalībvalstu divpusējām un reģionālām programmām, lai nodrošinātu, ka palīdzība tiek mērķtiecīgi vērsta uz Vidusāzijas valstu vajadzībām, un lai EĀDD, Eiropas Komisijas un dalībvalstu atbalsts būtu integrēts, visaptverošs un koordinēts. Īpašs uzsvars jāliek uz palīdzības saņēmēju valstu, ES un tās dalībvalstu kopīgu atbildības uzņemšanos.
14. Padome atzīst, ka liela nozīme ir dialogam un koordinācijai ar attiecīgajām reģionālajām un starptautiskajām organizācijām, jo īpaši ar EDSO, kas visās piecās Vidusāzijas valstīs saglabā vērtīgu klātbūtni uz vietas, ar Eiropas Padomi, ANO un citām organizācijām, kā arī ar Vidusāzijas valstu kaimiņvalstīm un citām reģionā aktīvām valstīm – nolūkā rast sinerģijas starp mūsu attiecīgo politiku un iniciatīvām tādos jautājumos kā drošība, savienojamība, transports, enerģētika un ilgtspējīga attīstība, tostarp iespējas, kas izriet no "zīda ceļa" iniciatīvām.
15. Eiropas Savienība joprojām ir apņēmības pilna īstenot savus stratēģiskos mērķus un sniegt atbalstu politiskajām un ekonomiskajām reformām Vidusāzijā. Padome uzskata, ka desmitajā gadadienā pēc sākotnējās stratēģijas Vidusāzijai pieņemšanas ir pienācis laiks pārskatīt un atjaunot mūsu attiecības, ņemot vērā jauno ģeopolitisko realitāti un mūsu Vidusāzijas partneru mainīgās vajadzības un spējas. Tādēļ Padome aicina Augsto pārstāvi un Komisiju saskaņā ar ES globālo stratēģiju līdz 2019. gada beigām nākt klajā ar priekšlikumu jaunai stratēģijai. Jaunajā stratēģijā vajadzētu izvērtēt ES darbību Vidusāzijas atbalstam sasniegumus kopš 2007. gada. To vajadzētu plaši apspriest ar dalībvalstīm un likt pamatus jaunai un pastiprinātai partnerībai ar reģionu, un tai vajadzētu virzīt gaidāmo ES palīdzību Vidusāzijai. Jaunās stratēģijas sagatavošanā ES gatavoja iesaistīt Vidusāzijas partnerus.